

Польський політикум, готуючись до парламентської кампанії, достав на нафталіну "історичні претензії" до України у моваж УНІАН

Польський гонор: навіщо Варшаві загострення стосунків Києвом

14.42, 12.06.2026 9 хв. 223

Риторика частини польського політикуму на адресу України почала нагадувати риторіку Трампа річної давнини: українці недостатньо вдячні. Ба більше, мусять нескінченно вибачатись за "історичні помилки". Та чи справді мусять?

Певно, в Європі немає країн, у яких ніколи не було жодних суперечок із сусідами. Але цивілізовані держави тому й цивілізовані, що намагаються ці суперечки розв'язувати не російськими методами, а через діалог. Та іноді – особливо, в процесі гострих виборчих кампаній – на публіку виносять старі образи, а електорат підживлюється мріями про "великі" нації. Аж так суспільству можна не пояснювати корені сучасних проблем, не впроваджувати непопулярних реформ, які можуть не отримати підтримки, а кинути "кістку" про "історичну пам'ять" з найпростішим "поясненням", хто зараз "ворог"...

Саме за таким сценарієм зараз діє частина польського політикуму, який, готуючись до жорсткої парламентської кампанії (вибори відбудуться у 2027 році), достав з нафталіну "історичні" претензії до України.

Дивна "забудкуватість"

"Першу скрипку" в цьому питанні грає президент Польщі Кароль Навроцький та його ультимативні вимоги задоволення інтересів Варшави в історичних суперечках як передумову для повноцінного партнерства. Яскравий приклад "на поверхні" – обурення польських еліт рішенням України присвоїти одному з військових підрозділів ЗСУ ім'я "Героїв УПА". А у разі, якщо Україна не піддається тиску, Навроцький ініціював розгляд питання про позбавлення президента України Володимира Зеленського найвищої державної нагороди Польщі – Ордену Білого Орла.

Тут дивно і те, що польський політикум обурюється трагічними подіями на Волині та, одночасно, заплющує очі на Катинь і Смоленську трагедію.

І те, що плануючи забрати у Зеленського Орден Білого Орла, чомусь польським політикам не муляє, що цей самий Орден не відкликався, коли ним були нагороджені російська Катерина II чи фашист Беніто Муссоліні. Та й серед сучасників є такі "лицарі" цього Ордену як проросійський экс-президент Чехії Земач чи колишній канцлер Німеччини Герхард Шредер, якого російський диктатор Володимир Путін зараз намагається представити гідною кандидатурою для переговорів про мир.

Польські політики хочуть забрати у Зеленського Орден Білого Орла, яким нагородили його у 2023 році / скріншот

І те, що згадуючи УПА і Бандеру (польське місто Кельце зажадало перейменування вулиці Бандери у Вінниця, аби по ньому не їздили списані у Польщі автобуси, які мали би передати Україні), забуваються діяння польської Армії Крайової, Романа Дмовського з його переконаннями про українців як "несприятливий етнічний матеріал" чи ката українського народу Юзефа Пілсудського і його рішення про криваву пацифікацію Галичини та створення концтаборів для українців.

Історія як інструмент шантажу

Насправді вимогами до України вчергове "вибачатись" за минуле, недалекоглядні польські політики перекреслюють усі спільні напрацювання двох країн щодо вшанування пам'яті усіх невинних жертв того самого минулого. Адже ще на початку 2000-х, в 60-ті роковини трагічних подій на Волині, президенти України та Польщі підписали спільну заяву про примирення. А за 20 років, у 2023-му, відповідне послання підписали й польські та українські церковні ієрархи, провівши до того спільну службу "Процесні і примирення".

Тобто, "прощасмо і просимо пробачення" - такою є формула і для Києва, і для Варшави. Тим дивніше, що офіційна Варшава зараз усе це девальвує, роблячи вигляд, що всі ці події – просто формальність.

"Раніше і в Україні, і в Польщі була підтримка історичного примирення. Тоді великий авторитет мали польські інтелектуали та колишні учасники демократичного руху, які виступали за діалог між двома народами. Але з того часу ситуація змінилася, - нагадує керівник Центру досліджень проблем громадянського суспільства Віталій Кулик. - В польському суспільстві вже немає такого сильного запиту на примирення. При цьому історія залишається зброєю".

У польському суспільстві вже немає сильного запиту на історичне примирення, вважає історик / фото ua.depositphotos.com

"Таке "одностороннє" бачення полягає у тому, що Польща, можливо, і хотіла би зчепитись з іншими країнами, але не має можливостей довести свої претензії до логічного фіналу. Згадаймо, як нещодавно Варшава висувала претензії Берліну щодо репарацій. Німці тоді дуже чітко і ясно сказали, що це питання давно закрито, ми його розглядати не збираємось. І на цьому все закінчилося. Бо у Польщі немає ніяких механізмів тиснути на Німеччину. Немає навіть якогось умовного шансу це робити. Натомість слабкізи позицію України через війну та у контексті вступу до Європейського союзу використовувати легше", - зазначає політолог Ігор Рейтерович.

Але якщо домовленості двадцятирічної давнини нічого не значать, то чи дотримуватиметься Варшава будь-яких нових декларацій? Особливо, коли з рук вислизє потенційне лідерство у Східній Європі.

Страх конкуренції

Так, з одного боку, зараз польська сторона дедалі частіше дає зрозуміти, що подальша інтеграція України до ЄС та НАТО напрямку залежатиме від розв'язання двосторонніх суперечок. Хоча офіційно прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск запевняє, що Польща не блокуватиме початок переговорів про вступ України до Євросоюзу, але натякає, що легкого не буде: "Польща не блокуватиме початок переговорів про вступ України до Євросоюзу. Однак не буде жодного пільгового тарифу з нашого боку. Польща підтримуватиме Україну на її шляху до Європи на умовах, які будуть європейськими, а також безпечними та вигідними для Польщі".

З іншого боку, Варшава ображається, коли Україна проводить будь-які переговори з лідерами Франції, Німеччини та Великої Британії без участі Польщі. Мовляв, Польща не вважає для себе обов'язковими домовленості, ухвалені без її участі.

Туск заявив, що Польща не вважає для себе обов'язковими домовленості щодо України, ухвалені без її участі / фото spainphoto.europa.eu

"Я мав догугу розмову з канцлером Мерцем, який пояснив свої мотиви та детально представив хід переговорів у Лондоні. Я сказав, що з точки зору Польщі, ми не будемо поважати жодних угод, у яких Польща не бере участі... Польща є абсолютно необхідною ланкою для серйозних дискусій щодо майбутнього України та регіону", - повідомив кілька днів тому Дональд Туск.

Втім, усе це ніяк не посилює Європу і лише сприяє Росії у процесі розхищення і європейської громадськості, і європейського політикуму.

"Для цього, для роздмухування цієї тематики, ворожі сили проводять і будуть ще нарощувати інформаційні операції, агентурні дії, прями політичні втручання... Особливо, якщо в двосторонніх відносинах з сусідами України є "складні питання" й трагічні історичні епізоди", - вважає дипломат Валерій Чалий.

Тому, за його словами, у формулі миру для України знову, з подачі російських спецслужб, можна очікувати появи тез про "постійний нейтралітет" та обмеження суверенного права самим обирати оптимальну модель національної безпеки.

"Цього не можна допустити. Знову почуєте слова "нейтралітет", "позаблюкованість", "постійно нейтральна країна", - знайте: працює ворог", - підкреслює він.

Чи існує вихід з історичного глухого кута?

В будь-якому разі, очікувати, що польський політикум зараз опанує себе і припинить спекулювати на історичних темах, марно.

"Цю тему вони зробили частиною своєї нищівної публічної політики. І вона вже перейшла з чисто внутрішньополітичного дискурсу на зовнішньополітичний. Тобто, з одного боку, така тригерна тема дає можливість швидко мобілізувати великі верстви населення, залучати їх на свій бік в процесі виборчих кампаній. З іншого боку, ця тема стала вже частиною національних інтересів Польщі. А це дає змогу додатково тиснути на Україну для задоволення якихось зовнішньополітичних амбіцій, які, моменти, вже нагадують якісь неоімперські... Та, очевидно, вони це будуть використовувати надалі", - зазначає політолог Ігор Рейтерович.

Якщо Польща почне піднімати історичні питання в плані євроінтеграції України, то їй прилетить від ЄС, адже там – табу на такі теми. Тому що не треба виносити давні історичні суперечки в сучасну політику".

Однак, за його словами, це, врешті, заганяє Польщу у глухий кут: "Якщо вони реально почнуть піднімати історичні питання в плані євроінтеграції України, то їм прилетить від ЄС, адже там – табу на такі теми. Тому що не треба виносити давні історичні суперечки в сучасну політику".

В цьому сенсі, на його думку, правильніше діє українська дипломатія, яка реагує стримано.

"Найвігнор польських істориків зав'яз з боку української влади – оптимальна стратегія на цьому етапі. Не приставати на вимоги та не робити гучні заяви у відповідь – це правильний шлях. Принаймні наразі", - погоджується історик та військовослужбовець Сергій Громенко.

Він підкреслює, що жодні польсько-українські дебати на історичні теми не мають сенсу, "доки ми не вигравмо цю війну або РФ не вторгнеться в Польщу".

За його словами, найкраща стратегія зараз для України – якомога інтенсивніше розбудовувати співпрацю із Польщею в економічній сфері та бути якомога глухішими до істеричних заяв в історичній. Простими словами, за розсіпане зерно має бути негайна жорстка відповідь, а за стрясування повітря - знизування плечима.

Тетяна Урбанська

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

Війна в Україні · Наталія Мосейчук · Чи може ТЦК зняти брону

Новини України · Новини Львова · Новини Києва · Що робити, якщо сусіди курять на балконі, а весь дим - у вас · Новини Одеси · Новини Дніпра · Новини Харкова

Новини економіки · Курс долара · Курс євро · Курс валют · Виплати на День Незалежності 2026 · Українцізниця · Кому передбачена надбавка до пенсії 10% у 2026 році · Біглайн-курс · Тарифи на електроенергію · Тарифи на газ · Пільги і доплати ветеранам праці

Прогноз погоди · Синоптік · Погода Київ · Погода на завтра · Погода на тиждень · Магічні бурі · Погода на місяць

Гороскоп · Гороскоп на сьогодні · Гороскоп на завтра · Гороскоп на тиждень · Місячний календар у червні 2026 · Календар рибалки у червні 2026

Лайфхаки · Що додати у воду для миття підлоги, щоб догоду було чистою · Як позбутися запаху гару всередині мікрохвильовки · Як підстригати кігті кішкам · Як прибрати вапняний наліт · Як випрати подушку, щоб не нашкодити наповнювачу · Як позбутися шурів на ділянці

Яке сьогодні свято · Церковне свято 9 червня · Чи буде День Конституції вихідним · Церковне свято 11 червня · Церковний календар на червень 2026 · Календар харчування на Петрів піст 2026 · Церковне свято 12 червня

Life · Рецепт · Зірки · Стосунки · Холостяк 2025 · Лайфхаки · Кіно · Мода · Астрологія · Магічні бурі · Свята

Свід-город · Як позбутися слимаків на городі · Як зробити доброго зі старого хліба · Чим обприскати яблуню у червні · Як зрозуміти, який тварини належать норі у землі · Що робити, якщо почали в'янути суцвітля винограду · Як зробити прикормовач для комплоту · Чим найкраще травити колорадського жука · Що посадити поруч із трояндами від пелюстки · Куди подіти скошену траву з ділянки · Чим удобрити баштанні культури в червні · Найкращий засіб проти фототри на помідорах

Рецепти · Торт без ваніліни з печивою і сиром · Як готувати часничок стрілки · Простий рецепт шинки з індички · Масляний крем з феріром

App Store · Google Play · Facebook · X · LinkedIn · Email · Print · RSS